

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Svar fra NTNU om forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven

NTNU viser til høringsbrev av 02.07.2021 fra Kunnskapsdepartementet. Høringen har vært videresendt til fakultetene, Studenttinget og fellesadministrasjonen. Vi har mottatt høringsinnspill fra Fakultet for medisin og helsevitenskap, Det humanistiske fakultet, Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap, Avdeling for studenttjenester og NTNUs klagenemnd.

NTNUs grunnholdning er at myndighetene ikke bør regulere mer enn strengt tatt nødvendig for å ikke undergrave tilliten til institusjonene og utfordre den faglige autonomien. Utgangspunktet for en rettslig regulering må være å ivareta rettssikkerhet for studentene, sikre kvalitet og ivareta likebehandlingsprinsippet. Det ligger etter vårt syn en viss motsetning i forslagene om tettere progresjonsoppfølging og styring av studentene mot et normert studieløp gjennom utdanningsplanen som virkemiddel og krav om mer fleksibilitet i ulike livssituasjoner slik de øvrige bestemmelsene legger opp til.

Del I.

Ad. endringer som berører NOKUT

NTNU støtter forslaget. Slik vi ser det er det ingen prinsipiell grunn til at generell godkjenning av utenlandsk utdanning skal være en oppgave som krever faglig uavhengighet, i motsetning til NOKUTs tilsynsvirksomhet.

Del II.

Ad. faglig oppfølging av studentene – utdanningsplan

NTNU støtter forslaget om å fjerne bestemmelsen om studenters forpliktelser overfor medstudenter i § 4-2 (3).

Vi forslår å endre ordlyden i § 4-2 (1) fra «god faglig oppfølging» til «faglig oppfølging» av studentene.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@ntnu.no www.ntnu.no	Høgskoleringen 1 Hovedbygningen	+47 73595000	Kjersti Møller

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

NTNU støtter det foreslåtte andre ledd i § 4-2 som presiserer at utdanningsplanen skal være et virkemiddel for gjennomføring. NTNU vil imidlertid påpeke at formuleringen «[i]nstitusjonen skal i samarbeid med studenten utarbeide en utdanningsplan for studenter...» i § 4-2 kan gi inntrykk av at innholdet i utdanningsplanen i hovedsak er individuelt betinget. I realiteten vil utdanningsplanen i stor grad være regulert av studieplaner, rammeplaner, regelverk og andre føringer. Dette innebærer at handlingsrommet er vesentlig mindre enn ordlyden gir inntrykk av. Utdanningsplanen til et overveiende antall studenter er studieplanen, jf. uhl § 3-3 (3). Den individuelle utdanningsplanen vil primært benyttes som et virkemiddel for gjennomføring for de studenter som har avvik fra normal progresjon slik denne beskrives i studieplanen. Det er uheldig hvis lovteksten gir inntrykk av at studentens mulighet til å påvirke utdanningsplanen går lenger enn det i realiteten gjør. NTNU støtter ikke forslaget og foreslår at dagens formulering videreføres.

Ad. studentenes læringsmiljø – universell utforming, individuell tilrettelegging og læringsmiljøutvalg

NTNU støtter forslaget om å omformulere bestemmelsen om universell utforming slik at det kommer tydelig frem at det er et rettslig krav som følger av likestillings- og diskrimineringsloven, jf. § 4-3 første ledd. Krav om universell utforming gjelder det helhetlige læringsmiljøet og vi foreslår at ordlyden endres slik at det ikke bare er det fysiske læringsmiljøet som pekes ut. Vi foreslår at fysisk strykes slik at det står «Utformingen av læringsmiljøet skal skje i henhold til krav til universell utforming». Det vises i den forbindelse til krav om universell utforming av IKT i §§ 17-18 i likestillings- og diskrimineringsloven.

Departementet har i ordlyden i § 4-3 b (1) presisert nærmere hva som menes med «særskilte behov» og ifølge høringsnotatet innebærer presiseringen ingen materielle endringer. Vi mener imidlertid at presiseringen reiser nye spørsmål, og medfører ny usikkerhet som ikke nødvendigvis bidrar til å oppnå formålet om likebehandling. Vi er usikre på om det er behov for presisering av hva som ligger i «særskilt behov». Vi mener det er uklart når plikten til tilrettelegging slår inn, særlig for «læringsmessige utfordringer». Vil for eksempel personer med et annet morsmål enn norsk ha krav på tilrettelegging på grunn av språklige utfordringer? Etter NTNUs syn gir presiseringen fremdeles rom for store forskjeller i praksis mellom læresteder.

NTNU støtter i utgangspunktet forslaget om å inkludere studenter som har omsorg for mindreårige barn i lovbestemmelsen om tilrettelegging, men er usikker på rekkevidden av bestemmelsen. Vi foreslår at det presiseres i ordlyden at tilretteleggingen må være av midlertidig og vesentlig karakter og at formuleringen mindreårige barn erstattes av «barn» for å sikre samsvar med de øvrige bestemmelsene i loven. NTNU gjør for ordens skyld oppmerksom på at mindreårig omfatter person som ikke har fylt 18 år i legal definisjon.

Ad. lovfesting av permisjonsrettigheten

NTNU anser at lovfesting av retten til permisjon vil bidra til en bedre samordning av praksis og til å fastsette et sett av minimumskrav. Bestemmelsen om at permisjon kan innvilges av faglige hensyn for masterstudenter, jf. § 4-3 c fjerde ledd bør imidlertid strykes. Dette dekkes like godt under formuleringen «tungtveiende grunner» i § 4-5 (1). Det fremstår som uklart hva som legges i «faglige hensyn» i denne sammenhengen, og vi finner heller ingen støtte for tolkning av denne bestemmelsen i forarbeidene.

Ad. tilrettelegging ved graviditet og etter fødsel

Forslaget støttes, men formuleringen «barnets eventuelle andre forelder» fremstår som språklig klønete. Vi foreslår formuleringen som brukes i NTNUs studieforskrift § 3-4 (2) «Permisjon ved fødsel gjelder også far, medmor og medfar».

Ad. utvidet nemnd eller flere nemnder

NTNU støtter alternativ 2 hvor det åpnes for opprettelse av to klagenemnder ved behov, og skilles mellom nemnd som førsteinstans og klagenemnd som andreinstans.

NTNU kan vanskelig se for seg at en større nemnd kan behandle flere saker og dermed redusere saksbehandlingstiden. En utvidet nemnd reiser flere spørsmål om hvordan dette skal administreres og hvem som kan møte.

Vi mener at institusjonene også bør kunne opprette to nemnder som behandler alle type saker. Vi viser i den forbindelse til vår henvendelse av 17.02.21 (21/11111).

I forarbeidene foreslår Departementet at lengden man kan sitte i nemnden er 4 år, Dette gjelder også nemndsleder. Det fremgår imidlertid ikke av forslaget til lovtekst. Vi foreslår at loven ikke regulerer lengden på perioden man sitter som nemndmedlem eller nemndsleder, men dersom så blir tilfelle bør loven åpne for muligheten til å oppnevne medlemmer og leder på nytt.

Ad. klage over formell feil ved eksamen

NTNU har ingen innvendinger mot forslaget til presisering.

Med hilsen

Marit Reitan
prorektor for utdanning